



АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 5468 від 05.05.2021
Кабінет Міністрів України

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення законодавства у відповідність до Закону України «Про адміністративні послуги»»

Проект, як зазначено в п. 1 пояснювальної записки до нього, «розроблено з метою забезпечення надання якісних адміністративних послуг, зменшення надмірного адміністративного навантаження, вироблення єдиних підходів та вдосконалення чинного порядку і умов надання зазначених послуг фізичним та юридичним особам у сфері благоустрою, сфері поховання та житловій сфері». Для цього у ньому пропонується внести відповідні зміни до законів України «Про приватизацію державного житлового фонду», «Про поховання та похоронну справу», «Про благоустрій населених пунктів», «Про житловий фонд соціального призначення».

Прийняття проекту, на погляд суб'єкта законодавчої ініціативи, дозволить забезпечити «закріплення на законодавчому рівні основних вимог до підстав для одержання адміністративної послуги, суб'єктів її надання, переліку та вимог до документів, необхідних для отримання адміністративної послуги, інформації про платність чи безоплатність, граничного строку надання, переліку підстав для відмови у наданні адміністративних послуг у відповідних сферах» (п. 2 пояснювальної записки).

Проект не включено до Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2021 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 02.02.2021 № 1165-IX.

Головне управління, розглянувши законопроект, вважає за доцільне висловити щодо нього такі зауваження та пропозиції.

Загального характеру

1. Звертаємо увагу, що назва проекту «Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення законодавства у відповідність до Закону України «Про адміністративні послуги»» не відповідає його змісту, в якому, крім вказаних питань, розглядаються також питання вдосконалення: порядку

здійснення поховання померлих, зокрема, щодо утримання місць для поховання (нові редакції ст. ст. 21 та 25 Закону України «Про поховання та похоронну справу»); порядку видалення зелених насаджень (нова редакція ч. 3 ст. 28 Закону України «Про благоустрій населених пунктів»); порядку ведення соціального квартирної обліку (нова редакція ст. 13 Закону України «Про житловий фонд соціального призначення») тощо. Виходячи з цього, вважаємо, що назва проекту має бути уточнена відповідним чином.

2. Проектом пропонується передбачити, що заява та документи, які додаються до неї, подаються для отримання відповідної адміністративної послуги (отримання свідоцтва про право власності на квартиру (будинки)), житлове приміщення у гуртожитку (нова ст. 8¹ Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду»); дозволу на перепоховання останків померлих (нова редакція ст. 21 Закону України «Про поховання та похоронну справу»); свідоцтва про поховання (нова редакція ст. 25 Закону України «Про поховання та похоронну справу»); дозволу на порушення об'єкту благоустрою (нова ч. 3 ст. 26¹ Закону України «Про благоустрій населених пунктів»); дозволу (ордеру) на видалення зелених насаджень (нова редакція ч. 3 ст. 28 Закону України «Про благоустрій населених пунктів»); заяви про взяття громадянина на соціальний квартирний облік (нова редакція ст. 13 Закону України «Про житловий фонд соціального призначення»)) подаються одним з таких способів: особисто під час відвідування органу місцевого самоврядування або центру надання адміністративних послуг, зокрема, за наявності технічної можливості шляхом заповнення відповідною посадовою особою органу місцевого самоврядування або центру надання адміністративних послуг електронної форми заяви, її роздрукування та підписання особою; через Єдиний державний веб-портал електронних послуг або інтегровану з ним інформаційну систему в електронній формі за наявності технічної можливості; рекомендованим листом з повідомленням про вручення.

На нашу думку, зазначений порядок подання заяви потребує узгодження з положеннями ч. 4 ст. 9 Закону України «Про адміністративні послуги», згідно з якими письмова заява може бути подана суб'єкту надання адміністративної послуги особисто суб'єктом звернення або його представником (законним представником), надіслана поштою, а в разі надання адміністративних послуг в електронній формі – з використанням Єдиного державного веб-порталу електронних послуг, у тому числі через інтегровані з ним інформаційні системи державних органів та органів місцевого самоврядування.

3. У п. 5 пояснювальної записки до проекту зазначається, що реалізація акта не потребує фінансування з державного чи з місцевих бюджетів, що не враховує, зокрема, того, що у ч. 16 нової редакції ст. 25 Закону України «Про поховання та похоронну справу» передбачено перепоховання померлих за рахунок коштів відповідного місцевого бюджету у разі виявлення несанкціонованих місць для поховань, місць поховань поза територією, відведеною в установленому законодавством порядку, якщо особу, яка здійснила таке поховання, не виявлено (що може потребувати виділення додаткових коштів

з місцевих бюджетів). У зв'язку з цим звертаємо увагу на необхідність дотримання вимог ст. 91 Регламенту Верховної Ради України та ст. 27 Бюджетного кодексу України щодо надання належного фінансово-економічного обґрунтування до проекту. Крім цього, згідно з вимогами вказаних статей Регламенту Верховної Ради України та Бюджетного кодексу України у разі, якщо внесення проекту, призведе до зміни показників бюджету, які передбачають збільшення витрат бюджету, до проекту мають подаватися пропозиції змін до законодавчих актів щодо скорочення витрат бюджету та/або джерел додаткових надходжень бюджету для досягнення його збалансованості.

4. Звертаємо увагу, що зміст порівняльної таблиці до проекту не узгоджується з самим текстом проекту, що ускладнює як його розуміння, так і аналіз. Зокрема, зміст нової редакції ст. 13 Закону України «Про житловий фонд соціального призначення» у тексті проекту не відповідає його змісту у порівняльній таблиці, де відсутній абз. 1 ч. 1, згідно з яким «соціальний квартирний облік ведеться відповідними органами місцевого самоврядування за місцем проживання громадян», який є у проекті.

Щодо змін до Закону України «Про приватизацію державного житлового фонду» (далі у цьому пункті – Закон)

1. У ч. 1 нової ст. 8¹ Закону визначено, що «приватизація житла здійснюється шляхом видачі *свідоцтва про право власності* на квартиру (будинок), житлове приміщення у гуртожитку», що не узгоджується з визначенням терміну «приватизація державного житлового фонду» у ч. 1 ст. 1 Закону, згідно з яким «приватизація державного житлового фонду (далі - приватизація) - це *відчуження квартир (будинків), житлових приміщень у гуртожитках, призначених для проживання сімей та одиноких осіб, кімнат у квартирах та одноквартирних будинках*». З огляду на це більш юридично коректним виглядає припис ч. 5 ст. 8 Закону, згідно з яким «передача квартир (будинків), житлових приміщень у гуртожитках у власність громадян оформляється свідоцтвом про право власності на квартиру (будинок), житлове приміщення у гуртожитку...». У зв'язку з цим Головне управління не вбачає необхідності у вказаному положенні ч. 1 нової ст. 8¹ Закону.

2. Не зовсім зрозумілою є вимога про додання до заяви про отримання свідоцтва на право власності на квартиру (будинок), житлове приміщення у гуртожитку довідки встановленої форми з відміткою про відсутність захворювання на туберкульоз (ч. 2 нової ст. 8¹ Закону), оскільки захворювання туберкульозом не визначено підставою для відмови у приватизації відповідного житлового приміщення.

3. У ч. 3 ст. 8¹ нової ст. 8¹ Закону визначається, що «за малолітніх та неповнолітніх членів сім'ї наймача рішення щодо приватизації житла приймають батьки (усиновлювачі) або опікуни. Згоду на участь дітей у приватизації вони засвідчують своїми підписами у заяві біля прізвищ дітей». Проте такий підхід не узгоджується із абз. 1 ч. 2 ст. 32 Цивільного кодексу України (далі – ЦК), відповідно до якої неповнолітня особа вчиняє правочини самостійно за згодою

батьків (усиновлювачів) або піклувальників. Отже, неповнолітні особи мають підписувати таку заяву самостійно, але за згодою відповідного законного представника. Крім цього, слід врахувати, що згідно з абз. 2 ч. 2 ЦК на вчинення неповнолітньою особою правочину щодо нерухомого майна повинна бути письмова нотаріально посвідчена згода батьків (усиновлювачів) або піклувальника і дозвіл органу опіки та піклування.

Щодо змін до Закону України «Про поховання та похоронну справу»

1. У ч. 9 нової редакції ст. 21 Закону України «Про поховання та похоронну справу» підставою для відмови у видачі дозволу на перепоховання визначено неможливість дотримання вимог санітарного законодавства під час здійснення перепоховання останків померлих. Проте хто і яким чином визначає таку неможливість у проекті не визначено.

2. У ч. 1 нової редакції ст. 25 Закону України «Про поховання та похоронну справу» передбачено, що «за заявою виконавця волевиявлення померлого або особи, яка взяла на себе зобов'язання поховати померлого, комунальним підприємством (а в разі його відсутності — виконавчим органом сільської, селищної, міської ради) на території місця поховання безоплатно в одnodенний термін *виділяється місце для поховання* померлого відповідно до затвердженої проектної документації». На нашу думку, було б доцільним у цій частині також визначити документ, який надається особі, яка здійснює поховання, (її представнику), для підтвердження виділення місця для поховання.

Щодо змін до Закону України «Про благоустрій населених пунктів» (далі у цьому пункті – Закон).

1. У абз. 5 нової редакції ч. 9 ст. 26¹ Закону зазначається, що «граничний строк анулювання дозволу складає десять днів», проте, враховуючи різні підстави для анулювання дозволу (абзаци 1-4 ч. 9 цієї статті), у проекті було б доцільним визначити, від настання якої події (дня) має обраховуватися цей строк.

2. Нова редакція ч. 3 ст. 28 Закону складається з 25 абзаців, внаслідок чого вона вбачається занадто громіздкою у порівнянні із іншими частинами цієї статті, що ускладнює її сприйняття. До того ж, вона перевантажена деталізованими приписами, які доцільніше викладати у підзаконних нормативно-правових актах, а не у законі – державному нормативно-правовому акті вищої юридичної сили, що регулює найбільш важливі суспільні відносини шляхом встановлення загальнообов'язкових правил поведінки суб'єктів цих відносин¹. Зокрема, частина вимог до утворення та діяльності комісії з питань визначення стану зелених насаджень та їх відновної вартості (далі – комісія) за своїм змістом фактично дублюють (із незначними відмінностями) відповідні положення Порядку видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених

¹ - Правила оформлення проектів законів та основні вимоги законодавчої техніки (Методичні рекомендації). Апарат Верховної Ради України. Видання четверте, виправлене і доповнене. Київ – 2014. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/n0002451-06#n30>

пунктах, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2006 № 1045 (із подальшими змінами і доповненнями). Крім цього, щодо вказаної частини ст. 28 Закону варто зазначити таке.

2.1. На нашу думку, у заяві, яка подається на видачу дозволу (ордеру) на видалення зелених насаджень мають бути визначені причини, з яких заявник бажає видалити відповідні зелені насадження та їх стан (абз. 5 нової редакції ч. 3 ст. 28 Закону). В свою чергу, якщо комісія виконавчого органу сільської, селищної, міської ради при визначенні стану зелених насаджень не погодиться з необхідністю їх видалення, це було б доцільним визначити підставою для відмови у видаленні зелених насаджень (абз. 22 нової редакції ч. 3 ст. 28 Закону).

2.2. Вважаємо, що було б доречним включення до складу комісії виконавчого органу сільської, селищної, міської ради при визначенні стану зелених насаджень (абз. 8 нової редакції ч. 3 ст. 28 Закону) представників відповідних екологічних громадських організацій та депутатів відповідних міських рад. Разом з тим, виглядає сумнівним включення наприклад, до комісії, що формується виконавчим органом сільської (селищної) ради, представника центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища.

2.3. Окремі положення нової редакції ч. 3 ст. 28 Закону не узгоджуються між собою. Так, у абз. 14 цієї частини визначено, що «комісія протягом трьох робочих днів після затвердження її складу визначає стан зелених насаджень, розташованих на земельній ділянці, їх відновну вартість та складає акт обстеження тих насаджень, що підлягають видаленню, ...». Поряд з цим, відповідно до абз. 18 «голова комісії протягом трьох робочих днів надсилає акт обстеження ... про видалення зелених насаджень, ...».

3. Відповідно до ч. 6. ст. 28 Закону «Про благоустрій населених пунктів» (у редакції проекту) «видалення зелених насаджень на земельній ділянці, яка перебуває у приватній власності, та на присадибній ділянці здійснюється за рішенням власника (користувача) земельної ділянки без сплати їх відновної вартості». Однак вказане положення не враховує, що, наприклад, відповідно до ч. 4 ст. 28, ч. 2 ст. 30 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» власники або користувачі земельних ділянок, оголошених пам'ятками природи чи заповідними урочищами, беруть на себе зобов'язання щодо забезпечення режиму їх охорони та збереження. Зазначене стосується й заборони видалення зелених насаджень на відповідних територіях.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: О. Куціпак, В. Грицак, С. Бортнік, А. Мусаєва



ЕАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA1040000008BF77900E1514902
Дійсний до: 28.05.2022 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/03-2021/197570 від 15.06.2021



548161